

LUNDS
UNIVERSITET

Vägledning undervisningsformer i LTH:s timplan

Typ av styrdokument: Vägledning

Definition av typen av styrdokument: Vägledning

Kort beskrivning: Vägledning gällande undervisningsformer i LTH:s timplan

Beslutsfattare: Ledningsgruppen för grundutbildning LG GU vid LTH

Beslutsdatum: 2026-08-27

Diarienummer: STYR 2026/1735

Ikraftträdande: 2026-08-27

Giltighetstid: Tills vidare

Ersätter dokument:

Ansvarig organisatorisk enhet: LTH

Ansvarig handläggare: Administrativ koordinator Elna Andersson,
Ledningsstöd, LTH:s kansli

Kristofer Modig
Vicerektor för grundutbildning

Vägledning till undervisningsformerna i LTH:s timplan

LTH:s ledning och tjänstemän får ibland frågor kring hur aktiviteterna i timplanen (Föreläsning, Övning och så vidare) kan tolkas och vad de används till.

Denna vägledning är ett försök att svara på vanliga frågor och ge några tips och råd med hänsyn till de av LG GU fastställda riktlinjerna STYR 2026/1734 (nedan kallad Riktlinjerna). Tolkningen är förstås inte en exakt vetenskap och blir till viss del intuitiv och beroende av lokala traditioner. Denna vägledning utgör en första version och kommer förhoppningsvis att ersättas med dynamiskt material på LTH:s webbplats.

Syfte med att ange undervisningsform

Syftet med att ange kursens undervisningsformer i timplanen är att ge de studerande en tydlig bild av hur kursen ska genomföras.

Vägledning kring några av kategorierna undervisningsformer i timplan

Nedan ges några råd kring hur man kan tänka för att klassificera undervisningstid i de olika kategorierna, utöver den information som finns i Riktlinjerna.

Gränserna mellan de olika formerna är till viss del flytande och intuitiv. Tänk på att målet med timangivelserna är att de, tillsammans med övriga texter i kursplanen, skall ge de studerande en rättvisande bild av hur kursen genomförs. Ofta finns en gemensam kulturell förståelse av hur undervisningen bedrivs inom en institution eller ett program att falla tillbaka på.

(F) Föreläsning

Föreläsningens syfte är vanligen att beskriva kursens huvudsakliga ämnesinnehåll, presentera nytt material eller guida studenten genom kursmaterialet före eller efter dennes självstudier.

Föreläsningen kännetecknas typiskt av undervisning i helklass.

Föreläsningar skapar sällan artefakter som ger läraren efterarbete.

Föreläsningar är lärarledda, men kan också ha studentaktiverande inslag, såsom exempelvis bikupor, små uppgifter och reflektion.

Föreläsningskategorin rymmer också andra lärarledda undervisningsformer i helklass, såsom caseundervisning, quizsessioner och efterläsnings-sessioner i flippad undervisning.

Gränsdragning mot Övning kan förslagsvis baseras på om undervisningens syfte är att presentera innehåll (F) eller bearbeta presenterat innehåll (Ö), och, för kurser med många deltagare, om undervisningen sker i helklass (F) eller i grupp (Ö). Se vidare under FAQ nedan.

(Ö) Övning

Vid övningar finns närvarande undervisande personal. Övningens syfte är ofta att ge studenten möjlighet att bearbeta, arbeta med och reflektera över kursens innehåll. Ibland används övningar för att studenterna ska arbeta med och utveckla material (beräkningar, simuleringar, analyser och så vidare) som kan leda till exempelvis examinerande rapport.

På stora kurser kännetecknas övningen av praktiska skäl ofta av att undervisningen sker i mindre grupper än helklass.

Det finns en stor mängd undervisningsformer som skulle kunna benämnas som övning, så som räknestugor, seminarier, grupphandledning, presentationsövningar, feedbacksessioner, case-övningar, PBL-sessioner, workshops, undervisning i verkstadsteknik, gestaltande övningar, exkursioner och så vidare.

Gränsdragning mot laboration kan göras exempelvis utifrån gruppstorlek, produktion av artefakter, eller behov av efterarbete. Här råder sannolikt varierande praxis. Se vidare under FAQ nedan.

(L) Laboration

Laborationen kännetecknas typiskt av att det genomförs ett praktiskt arbete i mindre grupp och att det behövs någon form av utrustning. Dessa grupper är ofta mindre än övningsgrupperna. Vanligen produceras någon form av artefakt, som kemisk produkt, modell, konstverk, datorprogram och så vidare. Ofta förekommer både för- och efterarbete för studenterna i form av exempelvis riskbedömningar, kamratbedömning, dataanalys och rapportering.

(H) Handledd projekttid

En kurs behöver inte vara en renodlad projektkurs (med kurskostnadsklassificeringen PROJ) för att handledningstid ska kunna förekomma. Även andra kurser kan ha projekt som kräver handledning. Tiden för handledning ska alltid anges per student, och avslöjar inte hur mycket tid läraren lägger ner i samband med varje handledningstillfälle.

Exempel: Studenter arbetar i projekt i grupper av fem. Varje grupp har fyra handledningstillfällen på 30 minuter vardera. Den handledda projekttiden som bör anges i kursplanen är då 2 timmar. All övrig tid varje student förväntas lägga på projektet räknas som Självstudietid.

(S) Självstudietid

Självstudietiden den tid normalstudenten själv förväntas spendera på att, på olika sätt, bearbeta kursens material. Självstudietid är inte lärarledd men kan i undantagsfall vara schemalagd. Det kan finnas skäl att redovisa självständigt arbete i exempelvis verkstäder som Laboration eller Handledd projekttid snarare än Självstudietid om kursansvarig anser att det är lämpligt för att ge en rättvis bild av kursens upplägg och pedagogiska tanke.

Inspelat material

Vid LTH är förekomst av inspelat material inte främst ett sätt att spara på lärartid utan verktyg för att effektivisera och förbättra undervisningen genom att den lärarledda tiden kan användas till aktiviteter som bättre gynnar ett gott lärande.

Förhållande till examination och schemaläggning

Enligt Riktlinjerna ska det under Prestationsbedömning i kursplan framgå om något eller flera av momenten i timplanen bidrar till examination eller är obligatoriska. Här följer några exempel på formuleringar att inspireras av:

”För godkänt betyg krävs närvaro och godkända rapporter på kursens samtliga laborationer”.

”För godkänt betyg krävs aktivt deltagande vid fyra av kursens fem seminarietillfällen.” (Observera att om man har detta krav behöver man säkerställa ett rättssäkert sätt att kontrollera närvaro.).

”För godkänt betyg krävs att studenten förbereder och ger adekvat kritik på en annan students artefakt vid åtminstone tre av kursens gemensamma kritikseminarier”.

Sådana formuleringar ska, enligt Riktlinjerna, åtföljas av en tydlig schemaläggning som är känd för studenterna i god tid innan kursstart, lämpligen redan under LTH:s ordinarie schemalägningsperioder.

Många kurser tillämpar av praktiska skäl platshållare eller olika varianter av ramtider (ibland kallat "blockschema") för obligatoriska moment. Detaljerad schemaläggning sker sedan vid kursstart eller ibland dynamiskt under kursens gång. I dessa fall är det viktigt att studenterna ges tydlig information om hur schemaläggningen går till och att varje student i så god tid som möjligt får kännedom om när dennes obligatoriska moment ska genomföras.

Två olika exempel på användning av platshållare och blockschema:

- Platshållare för obligatoriska moment innebär att man schemalägger att moment X genomförs av grupp Y vid tiden Z . Med detta upplägg kan en student förstå att om den hamnar i grupp Y så kommer den att ha moment X vid tiden Z . Gruppindelning X görs sedan snarast möjligt efter kursstart.
- Inom vissa ämnen och områden kan det, på grund av praktiska skäl eller kursens pedagogiska tanke, vara svårt att använda ovanstående typ av platshållare. Då används ibland ramtider: "Under perioden Z kommer moment X att genomföras". Om ramtider tillämpas är det viktigt att studenterna informeras om upplägg och förväntningar kring arbetsinsats i så pass god tid att de har möjlighet att planera sin tid. Detta kan exempelvis göras på kursens öppna webbplats eller Canvasyta. Kursansvarig behöver också säkerställa att upplägget fungerar med kursens övriga undervisningsaktiviteter, parallellkurs samt bokning och schemaläggning av den infrastruktur som behövs.

Eftersom begreppet "omexamination" har viss juridisk betydelse för exempelvis hantering av disciplinärenden och frånvaro (se [Rättighetslistan](#) och [Rättssäker examination](#)), kan det finnas skäl att fundera om och i så fall hur omexamination ska beskrivas i kursplan, särskilt då kontinuerlig examination används.

Här följer några exempel på formuleringar att inspireras av:

"Resultaten av inlämningsuppgifterna kan vid behov, på lärarnas begäran, kompletteras med muntliga prov."

”Omexamination av kursens halvtidsskrivning eller inlämningsuppgifter sker vid behov genom skriftligt eller muntligt prov.”

”Vid frånvaro från det obligatoriska studiebesöket ges en särskild uppgift som skall redovisas muntligt.”

FAQ

Vad gör jag om ovanstående inte riktigt räcker för att beskriva kursens upplägg?

Det går bra att ge en utförligare beskrivning i de övergripande fälten *Prestationsbedömning*, *Innehåll* eller *Övrigt* i kursplanen. För varje modul har man dessutom fälten *Prestationsbedömning*, *Modulen omfattar* och *Övrigt*. Om exempelvis Övningar är konstnärliga gestaltningssessioner som dessutom bidrar till examinationen ska detta beskrivas i kursplanen, lämpligen under *Prestationsbedömning*.

Hur förhåller sig seminarium till övning och föreläsning?

Seminarier är en vanlig undervisningsform på LTH. Men vad ett seminarium är kan variera mycket mellan olika undervisningsmiljöer. Rekommendation att se seminarium som (F) om det sker i helklass och som (Ö) om det sker i mindre grupper.

Kan timplanen användas för att ge PLED adekvat underlag för fastställande av kurskostnadsfaktor?

Det är svårt eftersom timplanen ska ge studenternas perspektiv av kursens genomförande, inte lärarens. Det innebär att timplanen inte nödvändigtvis säger särskilt mycket om vilken faktisk arbetstid som lärare lägger på kursen. För att förstå det behöver man ha ytterligare kunskap, som exempelvis gruppstorlekar, förberedelsetid, examinationens utformning och så vidare. Det är möjligt att i fritextrutorna i kursens utbudsdata i Proplan ange om det finns särskilda faktorer att ta hänsyn till (såsom exempelvis regelbunden omarbetning av case eller onlinematerial, omfattande rättning av inlämningsuppgifter eller feedback, omfattande användning och

moderering av diskussionsgrupper, extraordinärt lärartät undervisning). Det är även möjligt att muntligt kommunicera med PLED. Se Principer för LTH:s klassificering av kurskostnader (STYR 2024/2057).

I övrigt förutsätts att institutionerna har kloka interna fördelningsmodeller för grundutbildningsmedel som baseras på god kännedom om vad som krävs för kursernas genomförande.

Hur kan man tänka kring onlineundervisning?

Många lärare har upplägg med frikostiga diskussionsgrupper, onlinemöten och andra typer av onlineundervisning som kan vara mycket bra både för studenter och lärare. Här får sunt förnuft råda. Några exempel:

- Aktivt hanterade undervisningspass där studenterna kommunicerar med läraren i exempelvis chatgrupper eller i videomöten skulle kunna klassas som Övningstid.
- Den tid studenterna använder för att ställa frågor till läraren i diskussionsforum klassas lämpligen som Självstudietid.
- Onlinemöten för handledning kan anges som Handledd projekttid.

Tänk på att majoriteten av undervisningen ska ske vid fysiska möten om inte utbildningen är utannonserad som distansutbildning.

Hur ska man resonera kring inspelat material?

Den tid studenter lägger på att se på exempelvis förinspelade föreläsningar är Självstudietid (inte Föreläsning).

Det är inte nödvändigt att inspelat material i sig påverkar kurskostnadsfaktorn eller den tid läraren lägger på kursen. Vid tillgång till onlinematerial kan undervisningstid på campus användas till moment som på annat sätt gagnar studenternas lärande.

Var kan jag läsa mer om detta och närliggande ämnen?

LTH:s lokala riktlinjer för lär- och tim- samt kursplanernas utformning hittas lättast genom länken Instruktioner, hjälp och regler i

[Proplan](#). Där återfinns bland annat principer för LTH:s klassificering av kurskostnader (uppdaterad 2024, STYR 2024/2057) samt vägledning för nivåklassificering. Det senare är under uppdatering och förväntas fastställas under 2026.

UKÄ:s skrift [Rättssäker examination](#) (fjärde upplagan, 2020) beskriver på sidorna 23–25 kursplanens juridiska status.

[Rättighetslistan för Lunds universitets studenter](#) (uppdaterad 2024) behandlar utformning av kurser i kapitlen 3, 4 och 5.

Relevant lagstiftning är bland annat [Högskoleförordningen \(1993:100\)](#) 6 kap. 14 § och 15 §.